

Červená spála viniča (*Pseudopezicula tracheiphila*)

Na viniči hroznorodom sa môžu pestovateľ a stretnúť aj s hubovým ochorením, ktoré sa nazýva **červená spála viniča**. Ochorenie je v súčasnosti rozšírené takmer vo všetkých európskych krajinách, vyznačujúcich sa vhodnými podmienkami pre produkciu hrozna. Pôvodcom nákazy je huba *Pseudopezicula tracheiphila*, ktorá **dokáže prezimovať v napadnutých, opadaných listoch**, kde vytvára apotéciá počas zimného obdobia alebo na jar v čase pučania viniča. Pomerne zriedkavo môže patogén infikovať aj súkvetie viniča hroznorodého. Hostiteľskými rastlinami červenej spály viniča sú vinič hroznorodý a ostatní zástupcovia z rodu *Vitis*.

Huba **napáda iba listy**, na ktorých sa môžu v už skorom jarnom období objavovať **spočiatku žlté, rýchlo hnednúce a zväčšujúce sa škvrny**. Žlté a hnedé sfarbenie môžeme pozorovať **na bielych odrodách**, zatiaľ čo **sýtočervené škvrny sú typické pre modré odrody**. Škvrny, ktoré sa pomerne rýchlo zväčšujú, dokážu zachvátiť väčšiu časť listu, zatiaľ čo okraje škvrn prebiehajú pozdĺž silnejších listových žíl. Nezvyčajné nie sú ani svetlejšie pásiky, ktoré ohraničujú odumreté listové pletivo od zdravého. Napadnuté bývajú zvyčajne listy v dolnej polovici kraja viniča hroznorodého, avšak pri neskorších infekciách možno pozorovať tvorbu škvrn aj na horných listoch. Napadnuté **listy veľmi rýchlo zasychajú a opadávajú**. Podľa niektorých autorov pri strate 70 % listovej plochy dochádza často k opadávaniu bobúľ, čo má následne výraznejší dopad na zníženie úrody.

Zdrojom nákazy sú listy napadnuté apotéciami, na ktorých dokáže v pôde huba prežívať aj viac ako 2 roky. Z apotécií sa za priaznivých podmienok **uvolňujú askospóry**, ktoré sa dostávajú na **mokrú listy**, kde postupne **vyklíčia a vyvolajú infekciu**. Ak sa koncom mája a v júni objavujú **časté dažde**, vytvárajú sa **vhodné podmienky** pre šírenie askospór zo starých listov.

Obr. 1 – Červená spála viniča

(<https://alchetron.com/Pseudopezicula-tracheiphila>)

Vhodný čas na šírenie nákazy môže nastať počas vegetačného obdobia viackrát. **Vhodnými podmienkami** pre rozvoj červenej spály viniča sú **suché zimy s nedostatkom snehu** a **studené jarné počasie** až do obdobia pučania, po ktorom následne nasleduje niekoľko **daždívých dní s teplotou okolo 20°C**. S tvorbou sekundárnych infekcií červenej spály viniča sa stretávame veľmi ojedinele. Môže k nej dôjsť iba za vhodných podmienok, ktoré podnecujú tvorbu apotécií v mesiacoch august a september.

Z ochranných opatrení môžeme odporučiť **dôslednú jesennú likvidáciu opadaných listov**, čím odstránime zdroj jarnej infekcie. Nevyhnutné je tiež **zvyšovanie obsahu humusu v pôde**, a to najmä v ľahkých pôdach, vďaka čomu dochádza k vyššiemu zadržovaniu vlhky. Z chemických prípravkov na ochranu rastlín možno odporučiť nasledovné:

- Dynali – fungicíd, ktorý je určený na ochranu viniča proti múčnatke viniča, čiernej hnilobe viniča a zároveň červenej spály viniča, ktorý má preventívne a kuratívne účinky. Látka je absorbovaná listami. V rastline sa šíri akropetálne a translaminárne.
- Kuprikol 50 – postrekový fungicíd, s preventívnym účinkom. Pôsobenie prípravku je kontaktné na povrchu rastliny.

Treba ešte dodať, že v pravidelne ošetrovaných vinohradoch sa červená spála vyskytuje len veľmi výnimočne, aj to bez hospodárskych škôd.

Ing. Ivana Horváthová

Odbor ochrany rastlín

ÚKSÚP

10.11.2017